

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udlændinge- og Integrationsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 12. april 2019
Kontor: Straffuldbyrðelseskontoret
Sagsbeh: Sirin Duran
Sagsnr.: 2019-0032/40-0296
Dok.: 1072634

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 509 (Alm. del), som Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. marts 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mattias Tesfaye (S).

Søren Pape Poulsen

/

Anders Aagaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 509 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg:

”Vil ministeren redegøre nærmere for, hvilke forhold frihedsberøvede udlændinge er indkvarteret på Udlændingecenter Ellebæk, herunder også oplyse om forholdene efter ministerens opfattelse lever op til standarden i f.eks. danske arresthuse?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, som jeg kan henholde mig til:

”Direktoratet for Kriminalforsorgen har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Kriminalforsorgen Hovedstaden, som Udlændingecenter Ellebæk hører under, og direktoratet kan herefter oplyse følgende:

Udlændingecenter Ellebæk er en institution for frihedsberøvede udlændinge. Udlændingecenterets særlige målgruppe er udlændinge, der er frihedsberøvet efter udlændingelovens § 36.

Udlændingelovens § 36 indeholder en række bestemmelser, som giver mulighed for at anvende administrativ frihedsberøvelse over for udlændinge i forskellige situationer. Frihedsberøvelse kan således bl.a. anvendes til at sikre muligheden for afvisning, for administrativ udvisning, for overførsel eller tilbageførsel i medfør af Dublin-forordningen eller for udsendelse af en udlænding, der i øvrigt ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Herudover indeholder udlændingelovens § 36, stk. 5 og 6, regler, som kan anvendes med henblik på at motivere udlændingen til at medvirke til sin udsendelse. Mens § 36, stk. 5, omhandler udlændinge, der i den konkrete situation nægter at medvirke til at meddele enkeltstående oplysninger eller til indhentning af nødvendige rejsedokumenter, omhandler § 36, stk. 6, udlændinge, der mere generelt nægter at medvirke til udrejsen eller udsendelsen af landet.

Administrativ frihedsberøvelse efter udlændingelovens regler skal ske efter en konkret vurdering og kan alene ske, når mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for bl.a. afvisning og udsendelse.

Der anbringes også udlændinge, som er varetægtsfængslet efter reglen i udlændingelovens § 35, hvis kriminaliteten begået af disse udlændinge er relateret til deres asylansøgning, f.eks. anvendelse af falsk pas i forbindelse med indrejsen til Danmark.

Efter udlændingelovens § 35 kan en udlænding varetægtsfængsles, når der er bestemte grunde til at anse varetægtsfængsling for nødvendig for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen eller sikre en effektiv fuldbyrdelse af udvisning.

Det følger af udlændingelovens § 37 b, at udlændingene under frihedsberøvelsen ikke er undergivet andre indskrænkninger i deres frihed, end frihedsberøvelsens øjemed og opretholdelse af orden og sikkerhed på anbringelsesstedet nødvendiggør.

For tiden bruges én enkelt mindre separat belægsbygning i udlændingecenteret som midlertidig bufferkapacitet for et mindre antal udlændinge, som er varetægtsfængslet efter reglerne i udlændingeloven på grund kriminalitet (uden at der er tale om kriminalitet relateret til asylansøgningen). Disse varetægtsfængslede udlændinge er helt adskilt fra de udlændinge, som er frihedsberøvet efter udlændingelovens § 36 eller varetægtsfængslet efter udlændingelovens § 35, hvis kriminaliteten begået af disse udlændinge er relateret til deres asylansøgning, f.eks. anvendelse af falsk pas i forbindelse med indrejsen til Danmark, jf. ovenfor. Nærværende besvarelse omhandler alene sidstnævnte persongruppe.

Udlændingecenteret, som er omgivet af sikkerhedshegn mv. for at understøtte frihedsberøvelsen, består primært af en hovedbygning med administration og belægsafdelinger samt yderligere 2 belægsafdelinger, hvoraf den ene er reserveret til kvindelige frihedsberøvede. Der er bl.a. udendørs boldbane, arealer til dagligt ophold i fri luft, gymnastiksal, kondirum, skolebygning og besøgsfaciliteter.

Kapaciteten i udlændingecenteret er i alt 136 pladser, hvoraf 18 pladser er placeret i den ovennævnte separate belægsbygning (bufferkapacitet).

De frihedsberøvede udlændinges rettigheder og pligter under frihedsberøvelsen er reguleret i en række forskellige regelsæt.

På enkelte områder (besøg og brevveksling) indeholder udlændingeloven en særskilt regulering af den frihedsberøvedes rettigheder under frihedsberøvelsen. I udlændingeloven henvises der endvidere til retsplejelovens regler om anholdelse og varetægtsfængsling, som finder tilsvarende anvendelse under den frihedsberøvedes ophold i Ellebæk.

Reglerne i retsplejeloven suppleres af reglerne i varetægtsbekendtgørelsen (udstedt i medfør af retsplejeloven) og den tilhørende vejledning (varetægtsvejledningen). Udlændinge, hvis frihedsberøvelse er opretholdt af retten, eller som er varetægtsfængslet efter reglerne i udlændingeloven, er omfattet af varetægtsreglerne med de modifikationer, der følger af udlændinge-

loven. Endvidere finder varetægtsbekendtgørelsen med de fornødne fravigelser også anvendelse for udlændinge, som efter politiets bestemmelse er frihedsberøvet efter reglerne i udlændingeloven (i op til 3 døgn).

Varetægtsbekendtgørelsen henviser i en række tilfælde til administrative regler udstedt i medfør af straffuldbyrdelsesloven. Disse regler gælder derfor med visse undtagelser også for de frihedsberøvede i Udlændingecenter Ellebæk.

Henset til at der er tale om frihedsberøvelse, er det ikke muligt for de frihedsberøvede frit at forlade institutionen. Dog er de frihedsberøvede på intet tidspunkt låst inde på deres opholdsrum, hvor de som regel bor 2-3 personer sammen. Kvindelige frihedsberøvede er som nævnt placeret i en separat bygning.

De frihedsberøvede tilbydes vederlagsgivende beskæftigelse i udlændingecenteret f.eks. ved skoleundervisning, produktionsværksted, køkken eller vaskeri. Der er adgang til fritidsaktiviteter i form af f.eks. forskellige former for sport. De indsatte kan endvidere benytte motionsrum og bibliotek. Udlændingecenter Ellebæk tilbyder de frihedsberøvede tre gratis måltider om dagen, og de frihedsberøvede kan købe varer i udlændingecenterets butik tre gange om ugen.

De frihedsberøvede kan sædvanligvis telefonere ukontrolleret fra telefoner opsat på afdelingerne, hvis de køber et telekort. Endvidere har de normalt uhindret mulighed for ugentlige besøg af deres familie, venner og andre besøgende i halvanden time ad gangen. Ofte er det muligt at få flere besøg om ugen. Beskikkede advokater og anerkendte humanitære organisationer har endvidere adgang til at besøge de indsatte i besøgsafsnittet.

De frihedsberøvede har ret til lægebehandling og anden sundhedsmæssig bistand. Når en udlænding ankommer til udlændingecenteret første gang, bliver vedkommende tilset af en sygeplejerske, så snart det er muligt. Sygeplejerskerne er tilgængelige for de frihedsberøvede på hverdage. Sygeplejersken vil ved indikation herfor henvise til læge, herunder udlændingecenterets egen læge.

Hvis en frihedsberøvet selv ønsker et lægetilsyn, vil udlændingecenterets sygeplejerske foretage en vurdering af, om der er grundlag herfor. Ved behov for læge om aftenen, natten og uden for hverdage kan henvendelse ske til personalet, som kan kontakte almindelig vagtlæge.

Udlændingecenterets personale er løbende opmærksomme på, om der er behov for tilsyn af speciallæge, herunder tilsyn af psykiater. Særligt i løbet af de første to uger er der skærpet opmærksomhed på, om der er behov for et tilsyn fra psykiater. Ved

behov for læge om aftenen, natten og uden for hverdage kan henvendelse ske til personalet, som kan kontakte vagtlæge.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt forholdene i Ellebæk lever op til standarden i f.eks. danske arresthuse, bemærkes det, at Ellebæk er et udlændingecenter og ikke et arresthus, hvorfor der er tale om forskellige institutionstyper, der ikke umiddelbart kan sammenlignes. Hertil kommer, at der er store forskelle i indretningen af kriminalforsorgens forskellige institutioner, herunder arresthuse, alt afhængig af bygningernes alder, kategori mv.”